

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 3 ft — kr. Négy hóra . . . 1 ft — kr.
Fél évr. . . . 1 ft 50 kr. Negyed évre — . . . 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutá nyos ár mellett közöl.

Községi viszonyaink.

Lapunk folyó évi január 19-én megjelent számának ugyan e cím alatt közölt cikkében ígéretet tettünk arra nézve, hogy ha községünk viszonyai nem indulnának a javulás felé, az eddigénél sokkal részletesebben fogjuk tárgyalni a községi ügyeket, egyelőre azonban várakozó álláspontot foglalunk el.

Említett cikkünk megjelenése óta nagy idő telt el s leszámítva egy pár csekélyebb jelentőségű ügyet, nem igen volt szükség felszólalásunkra. Már-már azt hittük, hogy végre valahára elérkezett az az idő, amikor községünk ügyei olyképp lesznek vezetve, hogy a vezetés ellen sem nekünk, sem másnak kifogása nem lehet.

Ebben a feltevesünkben alaposan csalódtunk s ma már bebizonyosodva van, hogy községünk viszonyainak a javulás felé való haladása még igen messze esik.

Igen bajos a kellő szavakat megtalálni, melyekkel leghelyesebben kifejezhetnők a vezetésre hivatott egyéniségek ténykedését. Igaz, még annyira nem vagyunk, hogy a rozszakaratot tulajdonítsuk tetteik főrugójául, de hogy a könnyelműséget, értetlenséget és hanyagságot, meg még több ilyenféle nem éppen dicséretes tulajdonságokat bátran lehet egyik másik intézkedéssel kapcsolatban felemlíteni, élénk tanubizonyosságul szolgál az itt következő eset.

Mint tudva van, községünk az örgróf Pallavicini Sándortól megvett regálejoghoz tartozott s az állam által át nem vállalt korszma és csárdaépületeket, ugy az ezekhez tartozó területeket eladni határozta el, mielőtt azonban az árverés az említett ingatlanokra megtörténne, a váltásügyi bizottság által javaslatba hozott s el is fogadott határozat szerint az eladás alá kerülő ingatlanok épületei jó karba helyezendők. A szükséghez képest eszközözendő javítási munkálatok, igen természetesen, árlejtés útján határozattak kiadni.

Meg is történt az árlejtés kihirdetése, de oly módon, hogy arról nem lehetett az összes építőmesternek tudomása. Ez az árlejtés hó 17-én ment végbe, mely alkalommal három építőmester volt jelen, kik közül Gaál Vendel és társai vállalták el az „Oroszlán” vendéglő és a nagy pincének kijavítását 487 frtért.

Vállalkozók a munkálatokhoz már a következő napon hozzá is fogtak.

A 17-én megtartott árlejtésen jelen nem volt és nem lehetett többi építőmestereknek tudomására jutott a Gaál Vendel és társai által történt munka vállalat és abban állapodtak meg, hogy új árlejtés kitűzését fogják kérelmezni. E kérelmek-

nek hely adatott és az új árlejtés mult vasárnapra lett kitűzve és akkor meg is tartatott az összes mindszenti építőmesterek jelenlétében és általános érdeklődése mellett.

Ezen újabb árlejtésnek az lett az eredménye, hogy Tormásy Miklós és Pap Pál Pál építőmesterek 345 frtért, tehát 142 forinttal olcsóbban vállalták el ugyanazt a munkát, melyet az első árlejtésen Gaál Vendel és társai vállaltak el 487 forintért.

Az egész dolog igen különösen hangzik s nagyon furcsa színben tünteti fel az első árlejtést „rendező” urakat.

Miért volt arra szükség, hogy az első árlejtés ne legyen minél szélesebb körben köztudomású? Talán azért, hogy a hirdetési díjért járó 1—2 frt meg legyen takarítható, ha ez céloztatott elérni, el is értett, mert hát ilyen címen nem kell fizetni, de kicsiben mult, hogy ez a nagyon helyes intézkedés a községnek bele nem került 142 frtjába.

Ha ilyen dolgok előadják magukat, ne csodálkozzanak akkor a t. „vezető” urak, ha a lakosság nem adózik nekik elismeréssel, mert azt nekik tudniok kellene, hogy a község vagyona nem Csáky szalmája.

Községünk igen szegény, adóságokkal terhelt község és éppen azért kétszeresen szükség van arra, hogy minden megtakarítható kiadás alól megmenekedjék. Ennek ugyan minden körülmények közt meg kellene történni, még akkor is, ha annyi pénze volna a községnek, hogy nem tudná hova tenni, mert az intézők egyik legjobban szem előtt tartandó kötelességét az képezi, hogy a mi megtakarítható, megtakarítsák, mit soha, de soha nem szabad figyelmen kívül hagyniok.

Szolgáljon ez a megtörtént eset intő például, mi hogy megtörtént eléggé sajnálatos és községünket nem a legrózsásabb színben tünteti fel, de hisszük, hogy az illetők sem fogják működésök koronájául tekinteni.

A „lutri” kérdése.

II.

A mozgalom, melyet hazánknak közérdekét szíven hordó igen számos vidéki lap megindított — éppen jó időben vette kezdetét s megvalljuk, hogy csak félve vettük kezünkbe a tólat, hogy ezen témát tárgyaljuk; félve azért, mert kitettük magunkat azon eshetőségnek, hogy megtámadtathatunk a zsold alatt álló közegek részéről, vagy majd akként tüntetnék elő, mintha mi a fennálló rend, jobban mondva be rendezésnek volnánk ellenségei.

De inkább vagyunk mi nyílt ellenségei a nézetünk szerinti rossznak, mint vak követői oly intézményeknek, melyek ellen küzdeni becsületünk, hazaszeretetünk és benső meggyőződésünk parancsolja.

Hogy a kis lottónak határozott ellenségei vagyunk, minden kétséget kizárólag már a mult heti cikkünkben kifejtettük és érdekl, sőt mondhatjuk: örömmel észleltük azon reánk hízegő hangulatot, melyet cikkünk a nagyközönség körében szült, mert eddig is mindig csak a nagyközönség érdekét óhajtottuk képviselni.

Ezen nézetnek voltunk tolmácsai s ha nem egyezhetett meggyőződésünk a hangulattal, nyíltan sikra szálltunk érveléseinkkel és ez esetben is mindig az volt jelszavunk, hogy „győzzön a jobb.”

Ily álláspontot lehet és kell elfoglalnunk ha reánk a gyakran — bár igen fontos, de mégis csak helyi érdekl állunk szemben, ha azonban arról van szó, hogy mint állampolgár tegyünk hírlapírói kötelességeknél elegend, ugy a magán s helyiérdekeknek mindenkor háttérbe kell szorulniok, mert a haza és a polgárok jó, létének kieszközölése képezheti csak legszentebb hivatásunk és feladatunkat!

És létezik-e e pillanatban fontosabb, vagyis károsabb: a hazának és polgároknak beléletébe jobban beható intézmény a kis lottónál!

Nem!

S mert erről tántoríthatatlanul meg vagyunk győződve s mert ezt — hála az égnek — a kormány vezérférfiai sem vonhatják többé kétségbe s ők maguk is azon fáradoznak, hogy az átoktelt lutri eltöröltessék, erről ezentúl még szólni sem akarunk, hanem csak kérjük a Mindenható, miszerint ne tántorítsa el némi kis mellékérdekek miatt ezen jó szándékuktól intézőinket, hanem hogy legyenek megáldva oly erély- és bátorsággal, mely hazánknak javára válland.

Felszólamlásunk bevezetése már most is méltatást nyert az országnak minden rétegében — beszélnek ez ügyről mindenhol, érdeklődnek szíránt, vajjon mi fog következni a kis lutri helyett és némely lap sietett azt is közölni, miszerint „az osztály-sorsjegyek bevezetése immár elhatározott tényül tekinthető.”

Mi nem hisszük ezt, nem hiheti ezt senki, ki ösmeri az osztály-sorsjegyek egyoldalúságát s mindamellét kötelességünknek tartjuk az intéző köröket figyelmeztetni arra, miszerint a vidéki sajtónak érvelései kellő figyelemre méltassanak, mert habár állampénzügyileg talán, de csak talán találnak is odafenn valami kecseset a mindenesetre hasznathozó osztály-sorsjegyek bevezetését illetőleg, határozottan tagadásba vesszük: hogy az állam, mint erkölcsi testület, előnyét fogja találni az osztály-sorsjegyekben, azon 1—2 millióban, mely anyagi haszonul tüntetetik fel, ha arról van szó, hogy javítsuk a lutri által ziláltá vált, vagyis vég-

kép megromlott erkölcs megszámlálhatlan sokaságát!

S azon hír, mely ujjal kipárolog, mint egy tapintatódzás óhajt lenni az érdekekben, vajjon mit szól a közvélemény ahhoz, hogy az osztály-sorsjátéknak bevezetése esetén egy consortium felajánlott 2 és fél millió forintnyi összeget a kormánynak, ha ő erre vonatkozólag egy 30 évig tartó kizárólagos szabadalmat biztosít és ha ez idő alatt újabb ily sorsjegyeknek kibocsátását nemcsak nem segítyezi, hanem egyáltalában nem is engedélyezi.

A konsortium, röviden kimondva — szabadalmat óhajt szerezni magának évi két és fél millió forintnyi bér ellenében, hogy Magyarország népét kizsákmányolhassa, hogy jól értett reklam-csinálással a játszás ingert gerjessze!

S ha ügynökök s hírlapok útján és minden megengedett módon lármát és zajt fognak ütni a vállalkozók — azt rosznéven venni tőlük nem is lehetne, mert ehhez szabadalmuk leendő és ez érdekükben állandó.

Hogy ez be ne következzék, vagy hogy egyáltalában az osztály-sorsjegyek ügye a Németországban folytatott szokásos módban még tárgyalás alá se vétessék, már eleve küzdenünk kell. A polgárok s főleg a tudatlan nép ellen elkövetett bűn volna az e tekintetbeni időpazarlás, mert ez által a nép figyelme egyéb hasznosabb munkától elvonatnék, de főleg azért, mert a folytonos inger és nyereség-vágy a gyengébb erkölcsűeket még ballépésekre is szoríthatná.

Sajnos, hogy nálunk Magyarországon, bármi legyen is, ha külföldről importálódik, örömmel fogadtatik.

Akár jók, akár rosszak az eszmék — legalább is foglalkoznak ezekkel az intézők és elfogadnak mindent, a mi kívülről jön, mert a népszerűség, nem pedig az után lesz áhitozva, ami a mi állami érdekeinkkel szoros összekötésben van.

Ellenkezőjét, sajnos, még eddig csak ritkán tapasztaltuk.

Új államférfiakat kaptunk, új eszmék, új karakterekkel, kik mindannyian diszlenek hatáskörüik magasságán. Ezekről el lehet várni, hogy habozás nélkül bátat fordítanak a német ország diktátori sugallatoknak, ha a haza érdeke és közjóléte forog kérdésben, már pedig a kis lottónak eltörlésénél, illetve ennek helyébe egy másik alkalmas jövedelmi forrásnak alkotásánál fontos kérdést nemzetünkre nézve, e pillanatban nem képzelhetünk.

Titokban — susogva tétettek meg eddigéle az előintézkedések, hogy alá-zónameglepetésben részesüljön az ország, de igen helyesen: nem ismernek titkot a nyilvánosság közegei ott, hol a közérdek és a haza jóvalta forog szóban — s így nagy dobra ütötték a lottó eltörlésének kérdését is, mi is a hazában azoknál, kik ez ügygel pro vagy contra foglalkoznak, vagy ez iránt érdeklődnek, jogos mozgalmat idézett elő.

Gyümölcs termelésünk.

A szárazföldön alig van ország, mely a természet annyi áldásával dicsekedhetnék, mint hazánk.

Messzeterjedő rónáin aranykalászkok imbolgyogva hajítják meg fejüket a déli szellő köszöntése előtt.

Közutak mentén nagy gyümölcskertek ürvendeztetik meg a vándor szemét és mosolygva kínálják frissítő eledellel a fáradtságtól tikkadt emberiséget.

Kenyér, bor és gyümölcs bőven terem Magyarországon és a munka nem meddő, mert ötszörösen fizeti napszámását.

Még a rosz középtermés is fölösleggel látja el a gazdát és ha a gondviselés jó termésel áldja meg a magyar hazát, akkor sehol a világon sincs olyan általános jólét mint nálunk.

Itt az országban nem győzzük e bőséget, gondoskodnunk kell kivitelről, mert ez által nemcsak tölségnek ára biztosítatik, hanem még a hazai fogyasztásra szánt áruk is emelkednek értékükben.

A jelen század közgazdasági politikájának tehát egyik főtényezője a kiviteli forgalom.

A kormány nem ok nélkül igyekszik ezt a kiviteli forgalmat élénkíteni, de fájdalom, hiányoznak ama szakközégek, kik hivatva volnának a kormány intencióját gyakorlati uton érvényesíteni.

Most például, mikor a gabonaárak a külföldi verseny következtében annyira nyomottak, hogy már alig képesek a befektetési tőke 5%-át fedezni, még mindig nem jutott senkinek az eszébe, hogy keressen piacot a magyar termények olyan fajtájának, melyeknél a külföldi versenytől tartani nem kellene.

Ilyen termények bőven vannak és csak piac kell, a hol azokat értékesíteni tudjuk.

Csak két ilyen fajta terményt említünk ez alkalommal: a dinnyét és szőlőt.

Hiszen tagadhatatlan, hogy például Bécsben emberemlékezet óta mindig magyar szőlőt és hevesmegyei dinnyét élveznek, de kérdjük: nem e hanyagság e, hogy két ily általános kedveltségnek örvendő gyümölcsárut nem iparkodunk a Monarchia határain túl is értékesíteni?

A kormány mely oly élénken érdeklődik a kiviteli forgalom emelése iránt, kötelességének kell, hogy tartsa a gyümölcskivitel feltételeit is tanulmányozás tárgyává tenni és különösen a gyümölcs-csomagolás módját a termelő közönség közkincsévé tenni.

Mert ez időszert gyümölcskivitelünk csak a csomagolás hiányossága folytán nem emelkedhetik ki a kezdetlegesség szűgyenletes állapotából.

Hosszu utra, a világpiacok távoli lerakódó helyeire, ami gyümölcskereskedőink még csak gondolni sem mernek, attól tartanak, hogy a gyümölcs, szállítás közben elpusztul. Csak meg kell a módot találni. De persze, hogy az ember valamit találkasson, azt néki kutatnia is kell.

Nem volna tehát kárba vesztett munka, ha a miniszterium tanácskozára hívná össze a szakköröket, kik egyuttal meg állapítanák a gyümölcs-csomagolás szabályait is.

F.

Helyi és vegyes hírek.

— Lajosnapját községünkben a 48-as körben a szokásos módon ülték meg. A nagy hazánkfiatizsletére adott vacsorán sokan voltak jelen és több felköszöntő mondatott. A fiatalság vacsora után táncra perdült és rakta majdnem reggelig. Egy sajnálatos eseményt is fel kell említenünk, mi abból áll, hogy két iparos összeveszett. Mindkettőnek akadt pártfogója, mi-ből meg az következett, hogy növekedett a verekedők száma, kiket csak nagy nehezen lehetett a verekedés abbahagyására kényszeríteni. Különb az egész dolgon nem lehet csodálkozni, mert ezen a mindinkább nevezetessé váló Mindszenten történt meg.

— „Délmagyarországi munkásszövetkezet“ A Mindszent székhellyel megalakult s mintegy két évig fenállott „Délmagyarországi munkás-

TÁRCSA.

A bácsi menyasszonya.

Írta: **Ozoray Árpád**

(Folytatás.)

— Ön el van foglalva, szólta Zoltán, félig-meddig mentegetőzve. Bizonyára zavarom önt. Dolgozik ön az ön nagy regényén, Ilona kisasszony?

— Mi beszéltünk előtte a regényről, sietett Erzsike a magyarázattal.

— Hogy érzi magát a hős? kérdezte Zoltán mosolygól. A hősnő még mindig kegyetlen hozzá?

— Óh, az már elmúlt, szólta Erzsike. A hős most egyszerű leánkával kelt egybe... azzal, aki szerelmes volt bele. Nem valami jó véleményt táplálok a hős felől. De Zoltán sokat ad reá, nemde, Zoltán! Ha tulajdonképeni hősnője kikoszorúzza, nőül vesz valamely egyszerű leánykát, ki szereti őt, nemde, Zoltán? Te így mondtad, Zoltán, így mondtad.

Zoltán ártatlanul vagy nem ártatlanul, a legnagyobb zavarban volt; Ilona kisasszony

összeszedte írószereit, miközben örömtelenül mosolygott, mintha ez a beszélgetés éppen nem érdeklene őt. Jelenléte zavarba hozta Zoltánt; mintegy öntudatlanul tekintett a szürke égboltozatra és a lombjukat vesztett fákra s kíváncsi volt, hogy mi lesz Ilona kisasszony melegsége, a miért őt és Erzsikét magukra hagyja.

A következő tíz perc alatt Erzsike szakadatlanul csevegett. Ilona nyugott volt. Zoltán pedig komolyan és aggódva szemlélte őt. Végre elhallgatott Erzsike, a nevelőnő körültekintett és szívéből kívánta, hogy tovább is beszéljen. Zoltán felfogta, hogy látogatása elhibázott vállalat volt ma délután.

— Mindkettőjük el van foglalva, szólta ismét mentegetőleg. Elrablom idejüket? Mondják meg nyíltan, ha így volna.

— Nem viszonzá Ilona kisasszony. Erzsike munkája nem fontos, én pedig... távozom, szép idő van s bevásárlásokat kell tennem.

Tudta, hogy melegsége nem a legjobban sikerült s látta, hogy Zoltán arcát egyszerre pir futja, el és szomorúan nézett utána, midőn távozott, könnyek ragyogtak szemében és nehéz sóhaj szállt föl kebléből, midőn kiment a szobából s az ajtó bezárult mögötte. Kalapját vette s pillanatig megállt a tükör előtt, midőn azt

föltette a fejére. Szomorú, könnyűlázott arcának látása emlékeztette őt az éles ellentétre a szép arccal, melynek vonásaiban nem ismerte föl a Zoltán által szeretett bájos leányka arcát. Oh, az nem fog sirni sohasem, boldog lesz Zoltán szerelmében!

Künt hideg volt s a magányos séta a metsző keleti szélben, igen hosszúnak tetszett előtte. Nem akart előbb hazamenni, míg Zoltán nem távozik onnan. A téli délután már elmúlt, midőn visszatért ismét az iskola-szobába, a gáz égett, a függönyök levoltak bocsájtva s Erzsike egyedül volt.

— Zoltán csak nagyon kevés ideig maradt itt, szólta a leányka hévvel. Nem találkoztam vele, Ilona kisasszony.

— Nem, én a piacról jöttem, viszonzá Ilona; ő nem ezen az uton tért vissza.

— Azt hiszem, hosszabb lovaglást akart tenni, szólta Erzsike. Ugy tartom igen sivár volt.

— Sivár? ismételte Ilona, kérdőleg és sajnálkozólag pillantva Erzsikére.

— Igen, nagyon sivár... Ma nem volt egy szó mondani valójára sem, én pedig nem juthattam hozzá, hogy kérdezzem. Azt hiszem, menyasszonya kikoszorúzza... sőt meg vagyok arról győződve. Kérdeztem tőle, hogy megnősül-e hamarjában s megmondhatjuk-e azt Juli

szövetkezet“, mely a földmunkások érdekeit lett volna hivatott előmozdítani, részvét hiánya miatt megszűnt. Az elmúlt vasárnap megtartott rendkívüli közgyűlésen hozatott meg egyhangulag eme határozat, a mikor vidékről is számos tag volt jelen. Hogy mennyire s. ivükön feküdt némelyeknek az egyület érdeke, bizonyítja az is, hogy a folyó évben megtartott rendes közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet a hitelesítésre kiküldöttek többször történt felszólítás dacára sem irták alá, miért is nem lehetett azt a törvényszékhez betérjeszteni, minek következménye azután bírságolás lett. Sajnáljuk a jobb sorsra érdemes egyület megszűnését, melyet egyeseknek legnagyobb fáradozásai sem volt képes mások közönyével szemben felvirágozásra juttatni. Egy ilyen célu együletre pedig nagy szükség volna.

— Villám csapás. Borzasztó szerencsétlenség történt f. hó 26-án Ujszászi Károly csanyi lakos házában. Előző nap a község fölött elvonnuló vihar által szét szórt szalmát rakta össze felesége s 10 éves leánya, a nő a kazalon volt fűt, a leány pedig adta fel a szalmát. Egyszerre csak elsötétült, az ég villámlott, dörgött és egy villám eljutott a nevezettekhez is. A leány azonnal a szalma közé bukott halva, ki miután a villám tüzes volt, mire az égő szalma közül kivették, széné volt égve, a várandó állapotban volt anyát szintén érte a villám, ő is halva rogyott össze. Más kettő is volt ott még mint segítség, ezeknek a borzasztó ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. A tüzet a csanyi csendőrök erélyes intézkedése folytán sikerült nagy nehezen lokalizálni — hogy az épületbe nem esett kár. A két szerencsétlent 27-én tették örök nyugalomra óriási részvét mellett.

— Gyermekek halála. Huszka Jánosnak a volt zsidó templomhoz közel eső házában sűrűn van olyan multság, melyhez a résztvevőket a serdületlen gyermek sereg szolgáltatja. Az elmúlt vasárnap is volt gyermekbál, mikor is csupa öröm volt nézni (már annak a kinek) a mindenféle kép dohányzó 8—10 éves gyerkőcöket, kik hihetőleg a „nagyok“ báljának szokásos megtekintésekor hallott és eltanult erkölcselen szavak hoztatása mellett ugyancsak rakták a velük hasonkoru leányokkal a csárdást. Az itt látottakból arról lehetett meggyőződni, hogy a mulató gyermekekből olyan ifjak válandnak, kikre Mindszent igazán büszke lehet majd, mivel azonban ezt megérni nem óhajtjuk, kér-

jük a hatóságot, tiltsa be az ilyenfajta multságokat, mert azok a zsenge koru gyermekek életének megromlására alkalmasak csak, a mellett még azt is eredményezhetik, hogy a falut felpörkölik a füstölő „ifjoncok.“ Hinni merjük, hogy a szolgabírói hivatal nem mulasztja el megbüntetni Huszka Jánost, ki házáat a csekély jövedelemért gyermek multságokra engedi felhasználni, melyben hogy a gyermekek résztvehetnek, szülőik könnyelműsége tünik ki.

— Szerencsétlen halál. Denes Ferenc tanyai lakos, ki a két év előtt nála megkísérlett rablás óta mindig kint szokott hálni — szerdán éjjel a nála volt puskával véletlenül agyonlőtte magát. A megejtett orvos rendőri vizsgálatból feltétlenül kiderült, hogy a fegyver subája szőrébe akadt belé és úgy sült el. A lövés fejét teljesen szét ronsolta. N's ember és öt gyermek atyja volt a szerencsétlen.

— Tűz a tűzfészekben. Péter Istvánnak a cigányközben lévő háza mellé épített szalmaszere csütörtökön délután a kis purdék nagy élvezettel, de kevés vigyázattal folytatott cigarettázása következtében kigyuladt, azonban az idejekorán odaérkezett szomszédoknak sikerült a nagy szélben és igazán tűzfészekben volt s könnyen végzetessé váló tüzet elnyomni.

Mágocs község területe a határzár alól feloldatott, mivel a járványos száj és körömfájás egész határában megszűnt. Azt hisszük a határzár feloldás már nálunk is megtörténhetne, mivel itt is megszűnt már a baj.

— Szerencsétlenség. Olajos István csanyi lakost nagy szerencsétlenség érte. Pénteken koscsiján a töltés munkához igyekezett s mikor a bakoszege ásáshoz ért, egyik lova megbotlott a keskeny lejárón, minek folytán a kocsit lovastól és 5 éves kis fiával együtt a Tiszába fordult. A kis fiu belehalt a vízbe, egy a lovak és kocsis is oda veszték. Olajos az által menekülhetett meg a veszedelemből, hogy idejekorán kigrott, arra azonban már nem lehetett ideje, hogy kis fiacskáját is levehette volna. A szerencsétlenség színhelyére érkezettek már csak a hullákat halászhatták ki.

— Erdekes határozat hozatott Szentes városának aug. hó 28-án megtartott gyűlésen, mikor is Kálmán Mihály indítványára határozatkép kimondta a közgyűlés, hogy minden tanyai tanító köteles egy év folyása alatt megnősülni. Ha már így van, kívánjuk, hogy a t. tanító urak jól válasszanak.

— Nem türelmetlenkedem, viszonzá Zoltán. Megengedi, hogy itt maradjak? Csakugyan az ön kedvéért jöttem ide. Reméltem . . . reméltem, Ilona kisasszony, hogy egyedül találom önt.

Ilona a rosszul égő kandallótüz előtt állt s lenézett a szőnyegre. Nem talált illő feleletet; arca fellángolt és keze reszketett. Zoltán szenvedélyes szeretettel s mély gyöngédséggel tekintett reá. Nem remélt ugyan sikert, de mégis szerencsét akart próbálni. A bizonytalanság rosszabb, mint a sikertelenség, tudni akarta a legrosszabbat vagy a legjobbat, amit az élet fenntartott számára.

— Valóban önt akartam meglátogatni, Ilona kisasszony, szöjt. Meghallgat engem?

Ilona hirtelen feltekintett s mondani akarta, hogy nem hallgathatja meg, de lehetetlenség volt. Ha csak mosolygot volna is, Zoltán könnyebbnek találja feladatát. Érezte, hogy sokkal határozottabban szólhatna, ha kezét megragadhatná, vagy beszéd közben a szemébe nézhetne.

Nem vagyok szónok, szöjt szegény Zoltán. Valamit akartam mondani önnek, szeretném kissé ügyesebben előadni. . . Talán tudja is már ön. Én . . . én szeretem önt Ilona s kérni akarom, legyen az én nőm.

Percekig tartó szünet következett, Ilona

— Holttest a Tiszában. Tegnapi a viz egy női holttestet hozott magával is vitte lefelé, mig nem Kovács Lázár köze irányában ruhájánál fogva valamiben megakadt. Hogy történt-e intézkedés a holttest kifogása érdekében, nem tudjuk.

Felhívás!

A II-ik nemzetközi ornithologiai kongresszus jövő évben Budapesten lesz megtartva s a kongresszusnak a magyarországi bizottság a elhatározta, hogy ez alkalommal élő madárkiállítás is rendez; óhajtása lévén a külföldi természettudósoknak Magyarország ornithológiai élő példányokban is bemutatni.

E célt azonban úgy érhetjük el sikeresen, ha hazánk összes madárkedvelői is hozzájárulnak, s kiállításunkat teljessé, nagyszabásúvá tenni segítenek.

Kérjük tehát mindazokat, kik bármiféle ritkább, vagy általánosabb fajú madarak birtokában vannak s azokat hajlandók akiállítás tartamára átengedni, sziveskedjenek erről legkésőbb az év végéig nyilatkozni, pontosan megjelölve milyen faj s hogy hány példány madarat bocsáthatnak a kiállítási bizottság ideiglenes rendelkezésére.

Azon reményben, hogy felhívásunk a tudomány minden őszinte barátjánál viszhangra talál s kinek módjában van, kérelmünket nem hagyja figyelmen kívül: bizalommal várjuk a bejelentéseket a kitézött határidőre, mert eleve tájékozást kell nyernünk a kiállítandó madarak fajáról és számáról. Minden bejelentést kérünk Budapestre, az állatkert igazgatóságához intézni.

Budapest, 1890. augusztus 15-én.

Serák Károly s, k,
az állatkert igazgatója,
mint az élő madár-kiállítási bizottság elnöke.

Uj találmány.

Az első budapesti szab. iroda Bergl Sándor tudósítása.
(kerepesi ut 79. sz.)

Angol szabadalmak az 1889. évben.

A nem rég megjelent hivatalos kimutatás szerint az 1889-ik évben Angolországban 21009 szabadalom jelentetett be, a mi az előtte való évhez képest 10%-nyi gyarapodást jelent.

néninek, de azt mondta, hogy talán sohase nőszül meg.

Lassan multak a napok, Ilona mind halványabb, halványabb volt s abbeli törekvései, hogy vidámnak tesse magát, néha hajótörést szenvedtek. Két vagy három izben lovagolt be Zoltán Hatvanból, de mindig komolyabb s halványabb arccal érkezett s még sötétebb banguzatban távozott. Zoltán boldogtalan volt, ezt észrevehette a legfölsőbb szemlélő is.

Januárius hó egyik délutánján Ilona egyedül volt otthon. A magános, hideg szobában ült a zongora mellett s szórakozottan tekintett az előtte levő hangjegyekre. Egyszerre gyors léptek zaja közeledett az üveg-házból. Ilona gyorsan fölkel a zongora mellől, hogy észrevétlenül távozzék, de Zoltán már a teremben volt, komor mosolylyal lépett hozzá s kezét nyújtott neki.

— Nincs itthon senki, Zoltán százados, magyarázta gyorsan, mialatt kezét az övében tartotta.

Zoltán szeme sugárzott, amint Ilonára tekintett.

— Itthon van ön, szöjt nyugodtan.

— Nem akar ön a leánykák elé menni? kérdezte Ilona. A városmajorba mentek s itt lesznek mindjárt.

még mindig lenézett a földre s Zoltán nem láthatta se könnyeit, se reszketését.

— Feleljen nekem, Ilona, szöjt kissé bizonytalan hangon. Mondja meg, táplálhatok-e reményt vagy sem?

Pillanatra kísértetbe jött a leánya. Miért ne fogadná el őt? Zoltán szerencsétlen volt. Ő is szerencsétlen, nem segíthetne-e rajta, hogy feladja elhagyatottságát és csalódását? Nem lenne e boldogabb, még mint nem szeretett nő is, mint így egyedül? Talán e pillanat ingadozása adta vele a határozott feleletet, az ingadozás elmúltával.

— Nincs semmi remény szöjt Ilona. Hiszen tudnia kellett önnek, hogy mit felelhetek. Ez nem eshetett másképp. Ismét szünet következett, azután közlő léptek zaja hallatszott.

— Esztelen voltam, kiállítottam fel Zoltán mohon. Megsértettem önt! Bocsásson meg nekem, Ilona kisasszony!

Válasz helyett a meglepetés s az öröm felkiáltásai hangzottak föl. A leánykák berontottak a szobába s Zoltán, ki sokkal nyomottabb hangulatban volt, semhogy ellentállásra lett volna képes, kénytelen engedni a parancsoló felszólításnak s odaülni a kandalló elé, hogy beszélgessen nővéreivel és várakozzék Juli nőni és a teára.

(Vége köv.)

Ebből az egyesült királyságra esik: Anglia és Walesre 14598, Skóciára 1030, Irlandra 362, a kisebb szigetekre 29, tehát összesen 16019,

A gyarmatokra esik 343, ebből pedig legtöbb (100) Canadára, Európából bejelentetett 2729, miből Németországra 1336 és Franciaországra 667 esik. Ázsia 26. Afrika 15. Amerika 1875 szabadalommal szerepel; az utóbbiakat majdnem kizárólag (1857-et) az Egyesült államok szolgáltatták. Szabadalmi díj címén 151.704 font sterling folyt be, a közlési díjból 6278 font; az összes bevételek 172820 fontra, a kiadások 79286 fontra rugtak; tiszta haszon maradt 93534 font sterling, vagy is egy millió forint.

Megjegyzendő, hogy ugyan azon évben Ausztria és Magyarországon összesen 2000 szabadalom lett bejelentve.

ÁBRÁNYI LEVÉL.

Fővárosi levél.

Ábrányi Emil egyetlen irodalmi művéről sem beszéltek annyit, mint arról a levélről, melyet a múlt hetekben a „Budapesti Hirlapban“ közzétett és a melyben töviről négyire jeirta fogadtatását Bismarck hercegnél, a volt német vaskancellárnál.

Hogy miért beszélnek olyan sokat erről a magánvéve igénytelen tudósításról, azt ma már talán mindenki tudja, a ki újságot olvasni szokott.

A német exkancellár ugyanis kijelentette egy Kissingenből küldött táviratban, hogy mindaz amit Ábrányi ír nem igaz, mert ő (a herceg) Ábrányi urat nem fogadta és soha vele egy szót se váltott.

Ez a nyilatkozat persze oriai feltűnést keltett mindenfelé ahol Ábrányit ismerik és tudják, hogy mily bízke öatudattal helyezkedett a közönséges zsurnalisztikai fogások fölé és hogy mily drámai szigorral ítélkezett a legcsekélyebb inkorrekttség fölött, mely az újságírás mezején fölmerült.

Most őt vádolják azzal a bűnnel, melyet ő ostorozott legkegyetlenebbül és mindenki várja, hogy tisztázza magát hogy a gyanúnak még csak aránya se férhessen hozzá.

Bátran állithatom, hogy a nyáron át nem volt esemény, mely oly kínos szenzációt keltett volna, mint ez és a nagy közönség nem fog előbb napirendre térni fölötte, míg csak minden részletében fel nincs derítve a titokzatos ügy.

Mert ez a levél, melyet Ábrányi Norinbergiából Bismarck hercegehez intézett, még bonyolultabbá teszi az ügyet. Az olvasó szép frázisokat talál, de egy szót se arról, amiről tulajdonképpen szó van, t. i. beszélt e Ábrányi Bismarck herceggel vagy nem?

Ha a látogatás csakugyan megtörtént és Ábrányi és Bismarck herceg között tényleg lefolyt az a beszélgetés, amiről Ábrányi a „Budapesti Hirlap“-ban tudósítást írt, akkor Ábrányi Emil urnak sokkal határozottabban kellett volna föllépnie Bismarck ellen, a ki nem állt gyáva tagalni olyant, mi valósággal megtörtént. A ki igazsága tudatában cselekszik, nem folyamodik a frázishoz és nem építi föl védelmet, a hízélgésre.

A praktikus ömlengésnek helye van szerelmes levelekben, hol a kifejezés melegével kedvesünk szívét akarjuk meglágyítani, de mikor nem szerelemről, hanem becsületről van szó és férfiak állanak egymással szemben, akkor nem szoktak sem turbékolni sem gitározni, hanem menydörögni és ütni.

Most még nem akarják Ábrányit végkép elejteni és megvárják, látha megembereli magát és jóváteszi mit eddig alaposan elrontott.

Ha nem sikerülne neki a tisztázás, akkor a dolognak fölötte végzetes következményei lehetnek reá nézve. Vannak kik azt állítják, hogy képviselői mondátumáról is kénytelen lesz lemondani, amire őt ugy kényszeritenék, hogy legelső parlamenti szereplésénél sértő közbekiáltásokkal zavarnák.

De hagyjuk most már Ábrányi Emil urat, aki ugysis eleget izzad az utóbbi események sulya alatt és térjünk át egy másik férfura, aki szintén egy kis felületést inszenált, annélkül azonban, hogy neki abból kára lenne. Ellenkezőleg nagy hasznára lesz, mert 600 frtot fog hozni a konyhára.

Ez még nem volna baj, ha a magyar népnevelés bajnokai zsebeit nem érintené a kár, mert szegény tanítóink fogják megfizetni a multság (!) árát. Állott pedig ez az élvezet egy cirkuszi bukferences előadás végignézéséből, melyre az élelmes cirkuszigazgató a vidékről fölrándált tanítókat ingyenjegyek osztogatással elcsábított, hogy a multság után a tanítói egyesület elnökségétől az 1000 ingyenjegyéért 600 frtot kérjen.

A dolog elég furcsa és alighanem bírói eldöntésre ke

rül, hogy valjon az elnökség köteles e az egyesült tagjainak privát multságáért fizetni.

Mindenesetre érdekes lesz megtudni, hogy a cirkusz igazgató ur minő joggal követelhet „potyajegyért“ utólag kárpótlást is hogy tulajdonképpen nem e a tanítók a kárvalloztak, kik drága idejüket vásárkomédiások mókáinak végigtekintésével elfecsérelték. Ha a tanítók e helyett valamelyik magyar színházba mentek volna, nem került volna nekik felényibe se és lett volna külön művelzetük mint a ló és medvetáncoltató clownok bodéjában.

Irodalom.

— Parthay Géza, a baromfi-tenyésztők országos egyesületének lelkes és tevékeny vezér titkára s a „Házi Szárnyasaink“ című elterjedt jeles szaklapnak érdemes szerkesztője, legközelebb egy igen érdekes, tanulságos s a baromfi-tenyésztőnek valóban nélkülözhetetlen szakművel-gazdagította gazdasági szakirodalmunkat. E műnek címe: „Az okszerű baromfi-tenyésztés alapvonalai“ írta Parthay Géza. A sikerült ábrákkal illusztrált s esinosan kiállított munka IV. részre van osztva: Az első rész foglalkozik a tyukok; második a pulykák; harmadik a kacsák; s a negyedik rész a ludak s ezek tenyészítésével. A függelék magában foglalja a baromfi-betegségeket s ezek gyógykezeléseit, azonkívül pedig a tenyésztőrzsek szabályszerű kiválasztását. Az egész mű röviden, velősen s könnyen megérthető modorban van írva, befoglalván mind az, a mi a tenyésztéshez s a tenyésztőnek tudni szükségeltetik. A mondottakból kiindulva merem kijelenteni azt, hogy ezen utmutató kalauz segédelmével még az avatatlanok is, az előirt utasítások pontos betartásával képesítést nyerhetnek, a baromfi-tenyésztéssel alaposan és eredményesen foglalkozhatni. S mivel esen hézagpótló szakkönyv nem csupán elméleti, de gyakorlati belbecsel is bír, óhajtható lenne: hogy ezt nem csupán minden baromfi-tenyésztő magának megszerezze, de éppen tömör rövidségűnél fogva bár milyen foku tanintézetben s jelesül a leányneveldekből mint tankönyv mielőbb alkalmazást nyerjen. A könyv ára 80 kr. Megrendelhető a szerzőnél. (Budapest, üllői ut 25. sz. Köztelek.) Báró Nyáry Gyula.

Szerkesztői üzenet.

P. J. urnak Sz. Ne legyen olyan kíváncsi, hiszen az önére nézve mindegy akár ki írta.

Felülszerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

HIRDETÉSEK.

KERESÉST.
Egy bankintézet keres mindenütt egynémet, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részlelti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek.
Ajánlatok B. J. jegy alatt Goldberger A. V. bírd. irodájához, Budapest, váci utca 9. sz. intézendők.

5636 sz.
alisp. 1890,

Csongrád vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye alispáni hivatala részéről ezennel közhírré tétel után hivatnak fel mindazon vánujogtulajdonosok, a kik Csongrád vármegye területén vámszedési jogot — kivéve a kövezet vámszedés jogát, — az 1890. évi I. t. cikk életbe lépte előtt tényleg gyakoroltak s azon jogot továbbra is gyakorolni akarják, hogy ezen hirdetmény közzétételétől számított két esztendő eltelté alatt vámjogaikat igazoló, az 1890. évi I. t. cikk 92. §-a alapján felszerzendő kérvényeiket a törvényes következmények terhe alatt Csongrád vármegye alispáni hivatalánál benyújtani el ne mulasszák.

Szentesen, 1890. augusztus hó 6-án.

3—3

Stammer Sándor,
alispán.

Nyomatott Mindszentben Diamant Manó könyvnyomdájában.

Tisztelettel tudatom, hogy
Mindszentben telepedvén le

szülésznői
működésemet meg-
kezdtem.

Midőn még megjegyzem,
hogy a szegedi babaképző in-
tézettől nyert oklevelem
van és hogy a

szegényeket
díjtalanul részesítem segélyben,
magamat a t. közönség szives
jóakaratába ajálom

tisztelettel

Goldstein Cecil

okleveles szülésznő.

Lakásom Lőrincz János
nagyszéken levő házában van.

Csongrádvárm. tiszántuli járás főszolgabírójától.
2331/1890.

Pályázat.

Csongrád vármegyébe kebelezett Mindszent községben üresedésbe jött községi orvosi állásra ezennel pályázat nyittatik s a választásra határidőül f. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 órája Mindszent községében, a község házához kitűzetik.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen 400 frt évi fizetés s 50 kr. illetve a községen kívül 1 frt beteglátogatási díj s esetleg fuvarilletmény élvezetével egybekötött állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I-ső t. c. 9. §. illetve az 1876. évi XIV. t. c. 143. §. értelmében felszerelt kérvényüket, alolított főszolgabírói hivatalhoz f. é. szeptember 28-ig annyival inkább is benyujtsák, mivel a később beérkezendő kérvények figyelembe véteteni nem fognak.

Mindszent, (Csongrádmegye) aug. 20.

2—3

Vidovich Antal-

Csongrádvármegye tiszántulijárási
főszolgabíró.